

1 PEDRO

Ná n'da ra sɔcuɔ bi 'yo't'a ra Pedro

Ran zengua

1 Nugä drá Pedrogä, ma 'bäigä'be ra Jesucristo. Dí penh'nahü ra sɔcuɔ gyü 'yɛc'yɛihü ra Cristo, n'da'a n'danni gá mbähä ja ra häi Ponto nɛpü Galacia nɛpü Capadocia nɛpü Asia nɛpü Bitinia. ²Nu ma Tahü Ojã maya'bü thofo bi huancahu, ne bi zänni da 'yɔrcahu yü t'uhni gahu. Ne bi 'uega ma mbüihü a rá Hogandahi Ojã, ne bi mbän rá ji nangujú a ra Jesucristo, guɛpü nan zä ga øthü a i xijü. Dí äp'a Ojã ngue man'da gui hyámhbü rá mate, ne man'da da hyu ni mbüihü büya.

Ga tafü ran ðate

³Jamadi Ojã, ngue nu rá Ta ma Hmuhü ra Jesucristo, ne rá Ojã a. Nguetho xün ngu rán huçcate bi jaju däm 'bühmbü ma'da'yo. Nuya dí pähmbü gan nuhü ran ho mazai, nguetho bi ðambëni ra Jesucristo. ⁴Ne nuya dí tõmhbü ü yü erencia di 'dajü Ojã ngue m'be'ts'i bü mahçts'i, ne njam'bü dim 'bedi, ne njam'bü din ts'oni. ⁵Ne nuya i fäjü Ojã nangué rá

ts'edi, nguetho dí ɛc'yɛihü a. Ne ya i sänni da yänjü xün ho 'bü bi zøn ra pa ran zɛgui. ⁶Ne nu'bü dím bëmhbü ya, ne guehya ní 'dajü ran johya, madague'bü da du ma mbüihü bü na sähü hønt'a go man ünbi 'da yü pa ya, 'bü da 'yɛn Ojã. ⁷Tengu ra oro i ts'ä ngue ra sibi ngue din hogui. Ne nguetho ma t'ɛc'yɛihü i ts'ä, ne man'da di muui a xinda gue'a ra oro ngue dim 'bedi. Janangue'a di necmanho ma t'ɛc'yɛihü 'bü bá peng ra Jesucristo, ne da numanhojú, ne di 'dajü ran ho, ne 'darbü dam 'bühmbü büya. ⁸Ne nuya madague'bü hinga nán nuhü ra Cristo, pɛ ɛmme guín numanhohü a. Ne madague'bü hin guín nuhü a ya, pɛ guí pähmbü majuani a. Janangue'a ɛmme dadí johyahu, tengu tho'bü ya dí 'bühmbü ra Cristo bü mahçts'i. Ne hin di jua ü mam hmansehü gam mamhbü a ran johya. ⁹Nguetho ya dí dæ'mi dí hámhbü a dí tõmhbü, ngue da yänjü Ojã. ¹⁰Guehna bi 'yo't'ü yü pøngahya maya'bü ngue da yänjü rá mate Ojã. Ne bi hyä dumbüi min nde xtám badi xün ho 'be'a nam bøn a ram hma

bi 'yo't'u. ¹¹Min nde xtám bađi jam'bu din ja a, ne nda'a ní pa din ja a bi man rá Hogandahi ra Cristo mi o yú mbui. Nguetho bi benbi da 'yo't'i 'be'a da 'yot' ra Cristo 'bu bi zohø, ngue da nu ran unbi ngue da tho, ne da t'ɛspa 'bu m'bejua. ¹²Pe bi xi Oja u yu pøngahya ngue hin da base, xinga gue'u yu ja'i mi 'buhmbu, pegue gue'a go i siju a ya nangu ran ho ma'da'yo. Ne nu'u to bi xiju na, bi ma nangu rá Hogandahi bá penpa Oja. Ne'u yúm 'behni Oja mahɛts'i emme in nde da bađi 'be'a nam bøn a i siju ya.

I xiju Oja ngue xtán hoja

¹³Pe nuya dan säh ga øthu a rán thehu a dí tenhdu, ngue ga samzehe ma mbuihu 'be'a gätho dí m bəmhu. Ne hønt'a rá mate Oja ga tømhu di 'daju 'bu bá ɛh ra Cristo. ¹⁴Ne ga øthu 'be'a i xiju Oja, tengu yu t'uhni i øt'a i xih yú ta. Ne hin ga øthu tengu mi øthu mam'bet'o ngue ma pähä zehehu 'bu nte mi pähmbu. ¹⁵Pe gä xtán hotho ga øthu, nguetho xun hotho Oja ngue bi zoncahu bi 'yot'e yú t'uhni gahu a. ¹⁶Tengu nt'o't'i: "Xtán hotho ahü nguetho xun hotho gä," bi 'yɛn Oja. ¹⁷Pe nu'bu dí yahü Oja, dí ɛmfu ma Tahu. Pe gam bəmhu njuantho da gurcahu 'be'a dá øthu n'da ngu n'daju. Janangue'a dam fähmbu ngue gan numansuhu Oja gätho yu pa dí 'buhmbu ua ja ra ximhäi. ¹⁸Nguetho dí pähmbu bi yanju Oja nangu yun t'øt'e bi xänga ma tahu säti thoho. Pe hing ra mbeti í yanju a, nu'a dim 'be'a. ¹⁹Pe bi yanju ra Cristo 'bu mi du ngue bi mbän rá ji, ne hønt'a da zä di pø

a n'da a. Nguetho xun hotho ra Cristo, tengu n'da ra de'yo mi man Oja maya'bu ngue da 'bøts'e, pe gue'a hing ra mbedi ne xun hotho. ²⁰Nu ra Cristo bi ts'änni din yante 'bu hin ní 'yot' ra ximhäi a Oja. Ne ran zegui ya ja bi nequi ua ja ra ximhäi nangueju. ²¹Ne nangu ra Cristo bi zøcua, gue'a dá ɛc'yɛihu Oja ya, ngue bi xox a ra Cristo 'bu mi du, ne bi 'yɛspi. Janangue'a dí pähmbu majuani di 'daju rán ho Oja dí tømhu ya. ²²Nuya nangu rá Hogandahi Oja dá tenhdu ram hma majuani, ne gue'a dán hoju a. Ne gue'a dán zä ya majuani ga huɛ ma cuhu. Janangue'a mpähä thoho dan huɛju n'da ngu n'daju nangu gätho ma mbuihu. ²³Nguetho dám 'buhmbu ma'da'yo nangu rá m hman Oja da hyät'i mazai a, ne njam'bu di 'beh rá ts'edi a. Pe nu ma tehu bi 'dac ma tahu ne ma mbehu, hinga gue'a da hyät'i mazai a. ²⁴Ne nt'o't'i:

Tengu yu paxi thoho yu ja'i, ne gätho xun ho 'be'a pe'tsi tengu yú døni u yu paxi.

Pe nu yu paxi di hmangui, ne yú døni i høe.

²⁵Pe nu'a rá m hman a ra Hmu njam'bu dim 'beh rá ts'edi. Gue'a ran ho ma'da'yo i siju a.

Nu'a ra Cristo tengu n'da ra do

2 Jatho ga eshu gätho ran upate ne ra fehni ne'bu yoho ma mbuihu, ne ga eshu ran ts'eya ne ran c'ate. ²Ne tengu yu 'uere ngue ma'da'yo bim 'bui, ngue emme i hon ra xi'ba da zi, ne ngutho ga øthu, thocpa thoho ga homhu rá hogamhma Oja, ngue dín te xun ho

ma mbuihü a. ³Nguetho ya dá t̃mhbü a rá mate Ojã nangué rãm hma, ne dá p̃ahmbü ngue x̃n ho a. ⁴Ne man'da gam b̃mhbü ga cuathü ra Cristo x̃n ho, nu'a bi 'dajü ra te. Madague'bü i pa ma ucpi, tengu'bü n'da ra g̃do di b̃nt'a n'da ra do, pe Ojã bi huahni man'da di muui bü da thøh rá ngu. ⁵Tengu'bü n'da ra do man'da di muui a ra Cristo bü ja ra ngu, ne nuju i pa ma cuati gahü büya, tengu'bü dyu dohü, da 'yøjü rá ngu Ojã ngue hin di nequi. Ne yú mbãja gahü Ojã, nguetho dí unhdü Ojã yün t'unni gätho ma mbuihü. Ne di thocpa a rá Ta man t'unnihü a ra Cristo, janangue'a da numanho Ojã ü. ⁶Ne nt'o't'i maya'bü bü ja rãm hman Ojã nangué 'be'a da t'ørpa ra Cristo. Bi 'yæn Ojã:

Tengu'bü drá ngurpagado dá huahna n'da ra do man'da di muui, ne dá høpü ja ma dongu bü Sión, nubü hapü ja ma ts'edi, bi 'yæn Ojã.

Ne nu'a to'o da guat'a, hin da mbè'ts' rá sä 'bü bi nu ran juänbi, bi 'yæn Ojã. ⁷Nejü x̃n ngu dadí muhü nguetho dí cuathü a ra Cristo. Pe madague'bü hin da guat'u 'da, pe guexta'a din ja tengu bi man Ojã, ngue bi 'yæna:

Madague'bü him bi numanho ü 'da yü g̃do a ra do, pe da gopü ja ma dongu, ngue man'da di muui 'bü da thøh ma ngu,

bi 'yæn Ojã. ⁸Ne man'da mi hma:

Nu'a ra Cristo tengu'bü n'da ra do ngue di ferpü rá gua n'da, ne dim 'bepü,

bi 'yæn ra t'ohni. Ne bi ts'änbi dim 'bepü, nguetho hinguin nde da 'yęc'yęi ram hma nangué ra Cristo.

Yú t'uhni gahü Ojã

⁹Pe nuju, Ojã bi huancahü bi 'yørcahü tengu'bü n'da'bui gahü, ma'ueque ma mbuihü. Ne gätho gahü dyu mbãja gahü bi 'dac ma ts'edihü Ojã, ne yú mbeti gahü a. Nguetho in nde ga uhmbü ngue mixte x̃n ho Ojã, ngue bá jugahü bü ja ra 'bexui mi 'bühmbü, ne bi zixcahü bü ja rán nequi mahotho ya. ¹⁰Nu'bü mám'bet'o mi 'bühmbü tengu'bü dyu hyoya t'uhnihü, ne nuya dí 'bühmbü yú t'uhni gahü Ojã. Pe nu mám'bet'o him mi p̃ahmbü rá mate Ojã, pe nuya dá h̃mhbü rá mate Ojã ya.

Ga humbi ga øthü ngue yú mbefi gahü Ojã

¹¹Ma zi cu ahü, emme dadí huęc'ahü. Janangue'a nts'edi dí xi'ahü ga øthü tengu'bü hin dyu menguhü ua ja ra ximhäi, hin ga øthü rá pähä ma nyon 'yomfënihü ngue i ørcahü ran süi ma mbuihü. ¹²Ne thocpa thoho dam fähmbü dan 'yomanhohü, nguetho in nuju ü hingui p̃a Ojã. Ne madague'bü i enjü dyu ts'om'bäihü, pe xømhma thoho da zøn ra pa da 'yęspa Ojã 'bü bi nu ran hocja'i dí ørpahü. Nguetho da zä da xocpa yú mbui Ojã ü. ¹³Ne ga øthü a im man a ra ts'üt'abi ngue i 'bet'o ua ja ma häihü, janangue'a da hnumanho ma Hmuhü ra Cristo büya. ¹⁴Ne'ü mi'da to'o gätho bi un yán t'ędi ra ts'üt'abi, gätho ga ęc'yęihü ü. Nguetho i ja yú ts'edi di ünba ü to'o øt' yü ts'oqui, ne da numanho ü to'o øt' ran ho. ¹⁵Nguetho ne'a Ojã rá pähä a 'bü dí øthü a, ne

gue'a dí 'ye'ts'u yun c'áte im man u yu 'yambui buya. ¹⁶Nuya hinguí ørcahu ra ts'edi ga tenhdú yún t'edi Oja, nguetho in ndeju mpähä thoho ga tenhdú. Pe hin gam bëmhbú gue'a ní jaju ga øthu yu ts'oqui a, pe man'da ga øthu ngue yú mbefi gahú Oja. ¹⁷Ne gan numanhohú gátho yu ja'i, ne ga huç ma mi'yç'lyçi hu, ne gan numansuhú Oja, ne ga çpahú ra ts'ut'abi i 'bet'o ua ma häihú.

**Ga øthu tengu bi 'yøt ra
Cristo bin unbi nangueju**

¹⁸Gyu 'yçhçhu ne gyu mbefihú dami 'yç'lyçi ni hmuhú 'bu gadí zehmbú u. Ne'u yu hocja'i ne'u yu ts'om'bäi 'bu di un'nahú, gátho guin numansuhú u. ¹⁹Nguetho man'da da numanho ahú Oja 'bu gui hyäthú yun unbi 'bu nte man ts'o gá 'yøthu, pe bi un'nahú nangue guí tenhdú Oja. ²⁰Pe nu'bu gan nuhú ran unbi nangue ma ts'oquihú, ne ga häthú, pe hin gam bëmhbú ga taħmbú n'da ran ho nangue'a. Høntho dá jut ma ts'oquihú. Pe nu'bu ga häthú ran unbi nangue ran ho dí øthu, da numanhoju Oja. ²¹Oja bi zänni ga häthú yun unbi tengu ra Cristo, bi nde bin unbi nangueju, ne bi 'yurcahu 'be'a ga øthu. ²²Nguetho nu ra Cristo njam'bu bi 'yøt' yu ts'oqui, ne njam'bu bi man yu fehni. ²³Ne nu'bu mi ts'ani, njam'bu bi daði. Nu'bu mi mba ma ucpi, him bi ma dí co'ts'i. Him bi zu da zan yu ja'i, nguetho bi baði Oja da numanho a. ²⁴Nu rá ja'i zehé ra Cristo bi nu ran unbi nangue ma ts'oquihú 'bu mi 'dømp'u ja

ra za. Ne gue'a í thøgahu ma ts'on 'yomfënihú a, nguepu da zá ga øthu ran ho ya. Nu yun unbi bi zá 'bu mi tho, gue'a í yanju a. ²⁵Nuju dá 'behmbú ra 'yu, tengu yu de'yo. Pe nuya bá penju bu 'buh ma mbände'yohú, nu'a i färca ma mbuihú.

Ran zofu bi sih yu xisu ne yú ndø

3 Nu'ahú gyu xisuhú, gui 'yçspa ni ndøsehú n'da ngu n'da ahú. Ne nu'bu 'da ni ndøhu hinguin nde da 'yç'lyçi ráman Oja, pe nu'bu bi nu guí 'bamanhohú, xømhma thoho da zøni da 'yç'lyçi u, ne hinga hnehi thoho ja a gui xihmbú 'bu hinguin nde da 'yøde. ²Nguetho da nu ahú gadím fähmbú ngue guín numansuhú Oja, ne hin gui 'yom't'ënihú. ³Ne nu'bu guím bëni gan hoczehéhu, pe nangue ni mbuihú. Ne hin guim bëmhbú nangue 'be'a gä i ja'ahú thi ngue dí necmanho ahú, ogue ni yaħú, ogue ni hehú gui hoju, ogue yu thebe, ogue yu ts'ungu. ⁴Pe gan hoczehéhu ngue ni mbuihú, ngue di necmanhotho bu dá nu Oja, ngue hin di nequi, ne nu'a njam'bu dim 'be a. Ngue'a hin gan 'yçzehéhu, pe gan johyahú nangue Oja. Ne çmme xun ngu di muui bu nam bën Oja a. ⁵Ne njabu mi øt' yu xisu mi 'buh maya'bu, ngue gue'u yu 'yç'lyçi mi numansu Oja, nu'u mi hoczehé yú mbui ngue mi numansu yú ndø. ⁶Tengu ra Sara bi 'yç'lyçi a rá ndø ngue ra Abraham, ne bi 'yçmbi rá hmu. Nuya tengu'bu yú t'ixu ahú ra Sara 'bu guí øthu 'be'a mi øt'e, ngue thocpa thoho gui 'yøthu ran ho ne nte gui suhú. ⁷Ne ngutho

dí xi'ahú, man 'yohú ahú, dam 'búmanhohú ma xisuhú nangué ran 'yomfëni bi 'dajú Ojá. Ga pãhmbú hin'yú yú ts'edi yú ja'i ú yú xisu, janangue'a ga fãxhú ú. Né gan numansuhú ú, nguetho n'dat'a rá mate Ojá i conhui rá xisu n'da ran 'yohú, ngue n'dat'a ra te ma'da'yo. Né nu'bu hin dam 'búmanho ma xisuhú, hin da 'yómanho ma ndehú Ojá 'bú.

Ga øthú a di bęnga ma mbúihú Ojá

⁸Né gãtho gahú n'dat'a gam bęmhú n'da ngu n'dajú, né gam bęmhú tengu'bu 'da dá sãhú 'be'a i sã a n'da. Né dan hugjú n'da ngu n'dajú, né din ja ma yembúihú, né hin dan 'yęzehéhú n'da ngu n'dajú. ⁹Né hin ga cospahú ran ts'o 'bú 'bú to da 'yórcahú ran ts'o, xín ga cospahú ran ts'ante 'bú 'bo'o da zanjú. Pé ga äfú ran japi tengu thoho i ørcahú Ojá, bi zoncahú di 'dajú rán japi. ¹⁰Nguetho nt'o't'i: Hønt'a go to'o in nde dim 'búmanho, né da nu yú pa xún ho, pé i jatho da zãm rá jani nangué ran ts'o, né xín da man yú fëhni. ¹¹Né da hye a ran ts'o, da 'yøt' ran ho. Né hin da nde dim 'búh yún súihú, pé ęmme da hyoni 'bepú dí hocpa rá mbúí rá mijá'iuí. ¹²Nguetho nu ra Hmu in numanho ú to i øt' ran ho, né i ømanho 'bú ja a äpi, pegue da zú ú øt' ran ts'o, bi 'yęn rá t'ohni. ¹³Pé to'o maha di ęngahú 'bú dan ęhya ga øthú ran

ho. ¹⁴Pé madague'bu ga sãhú ran ú 'bú dí øthú ran ho, pé gue'a man'da ná tımhbú rán ho Ojá a. Janangue'a hin ga suhú 'bú in nde di pijú ú 'da, xín da du ma mbúihú. ¹⁵Pé høntho gan numansuhú ra Cristo mbo ma mbúihú, ngue ma Hmuahú a. Né thocpa thoho dan sãhú ga xihmbú 'be'a dí ęc'yęihú 'bú 'bo'o da 'yãngahú. Pé jante thoho ga xihmbú né gan numansuhú ú. ¹⁶Né thocpa thoho ga øthú a di bęnga ma mbúihú Ojá. Janangue'a da mbé'ts' yú sã to'o di cãman'ú ran ho dí øthú 'bú dí tenhdú ra Cristo. ¹⁷Nguetho man'da xún ho 'bú gue'a ran ho ná sãhú ran úmbi, 'bú da nde Ojá, xında gue'bu ga sãhú ran úmbi nangué ma ts'oqui zehéhú. ¹⁸Né'a ra Cristo bin úmbi, né njãm'bu bi 'yøt' yú ts'oqui. Pé n'dandj thoho bi du nangué ma ts'oquihú, guejú dyú ts'om'bãihú, nguetho bi nde da zixcahú bú bí 'bú Ojá. Né majuani bi tho rá ngøc'yęi, pé nu rá mbúí guexta'a mi 'búí. ¹⁹Né nu rá mbúí ra Cristo 'bú mi du, bi mba bi zop yú mbúí ú xún du ngue ofädi. ²⁰Ngue yú mbúí yú ja'i nangué ú ngue him bi 'yęc'yęi Ojá 'bú maya'bu thoho. Pé Ojá mi tø'mi xtá 'yęc'yęi gãtho ní 'yøt' ra barco ra Noé. Guepú bi zã bin yãn ú zi hyãto njã'i thoho, bi bong 'bú min ja ran ts'embí, nangué ra dehe ra dãmünt'i. ²¹Né nu ran xixyã nam bøni, nejú dãm pomhbú ran ts'embí nangué bi dãmęni ra Jesucristo. Né nu ran xixyã hinguin nde da ma ngue i pa m'be't'e ma ja'ihú ngue ra häi, pé nam bøni dí äfú Ojá di hoga ma mbúihú. ²²Né nuya, nu ra Jesucristo bi mba mahęts'i, darbú di mandauí bú ja rá

ts'edi Oja. Ne nu'u gätho yu ts'edi i 'bui i su a ra Cristo, nguetho hont'a i ja rá ts'edi xinda gue'u yúm 'behni Oja mahęts'i ne yu zıtho.

Dan darbahü rá mate Oja

4 M'bet'o thoho dan sähu din unba ma ngøc'yęihü tengu ra Cristo, ne gue'a ní täc yu ts'oqui a. Nguetho nu'a to bin unba rá ngøc'yęi, him man da nde yu ts'oqui a. ²Ne gätho mi'da yu pa dí 'bühmbü ua ja ra ximhäi, hin däm 'bühmbü nanguie ma pähä zehéhü, pe dam 'bühmbü ga øthü rá pähä Oja. ³Dá xøt'a dá øthü rán t'øt'e ra ximhäi, midí hohü ran 'yomt'ęni, ne mi øt' ma pähä zehéhü, ne mi minhdü, ne madín sixhü bü ja yu calle ne mi mbahmbü bü, ne däm munshü bü däm minhdü, ne mi thandehü yu pøte, pegue Oja him bi zänni ga thandehü u. ⁴Ne nu'u 'bücua ja ra ximhäi hingui sä da badi hanja hin dí øthü ran tonto tengu i øt'u, jananguie'a i sanjü u ya. ⁵Pe Oja di unba u to i sanjü, nguetho di juanba Oja u 'bui ne'u xun du. ⁶Ne nu yu ja'i xun du ya, bi sih ran ho ma'da'yo 'bü mi 'bui, ngue'a í zä bi un Oja ra te yú mbui u, madague'bu ya xun du yú ngøc'yęi. Ne gue'a rán säui nanguie yú ts'oqui, nanguie gätho yu ja'i i tu. ⁷Nuya bi zøn ra pa ran zegui. Jananguie'a dan 'yomfęnihü xun ho, ne ga samzehę ma mbuihü, ngue da zä thocpa thoho dan yähu Oja büya. ⁸Ne m'bet'o thoho ga øthü ngue ęmme dan huęju n'da ngu n'dajü. Nguetho nu'a to'o ja rán huęcate, di punba rá ts'oqui rá mija'ui, madague'bu xun ngu yú ts'oqui.

⁹Dan säyabahü n'da ngu n'dajü bü ja ma ngumbü nanguie ma pähä zehéhü. ¹⁰Ne 'da däm fäxtahü n'da ngu n'dajü nanguie rá 'befi Oja 'dahma 'dan'yo bin 'dajü, gue dan darbahü a rá mate Oja 'dahma 'dan'yo ngue dá hamhbü. ¹¹Ne nu to bin t'un ra 'befi da mamp'a rám hman Oja, da ma tengu'bü da guese Oja da ma. Nu to bin t'un ra 'befi da mbäx'u mi'da, da mbäts'i nanguie ra ts'edi xun ho bi un'na Oja. Nguie'a da nde dí 'yęspa Oja a 'be'a gätho øt'e, nanguie dí tenhdü ra Jesucristo, nu'a mixte thoho, ne i ja rá ts'edi gätho yu pa mazai.

Gan nuhü ran unbi nanguie dí tenhdü ra Cristo

¹²Ma zi cu'ahü, hin ga hyonya thohohü 'bü i ts'äju yun unbi nts'edi, ne hin ga ęmhü, hague in ja a ya. ¹³Pe dan johya thohohü, nguetho dí comhbü yün unbi ra Cristo. Ne nu'bü bi nequi xun ho rá ts'edi, man'da xun ngu ran johya gan nuhü büya. ¹⁴Nu'bü pa ma ugui gahü nanguie dí tenhdü ra Cristo, pe majapi gahü, nguetho mixte thoho rá ts'edi rá Hogandahi Oja dín nuhü büya. Ne madague'bu di ucpa ra Cristo u 'da, pe nuju dí ęspahü a. ¹⁵Pe nu'bü gan hotehü ne gam pęhü, ogue n'da ran ts'o ga øthü, ogue sä dan thinthü 'be'a øt' ma mija'ihü, ga pe'ts' ma sähu 'bü, ne gan nuhü ran unbi nanguie a ra ts'oqui dá øthü. ¹⁶Pe nu'bü dín nuhü ran unbi nanguie dí tenhdü ra Cristo, hin ga pe'ts' ma sähu 'bü. Pe ga ęmfü jamadi Oja, ngue dí pähmbü ngue dí tenhdü ra Cristo. ¹⁷Nguetho bi zøn ra pa ya di dæ'mi øt' rán

ts'embi Oja. Pe rá mbadi thoho gahú i ørcahú ran ts'embi, ngue yú t'uhni gahú a. Pe ts'atho dín nuhú. Pe nu'ú hingui ãc'yëi rá m hman Oja, xún ngu 'be'a gá da nu ú 'bú bi zón ra pa da 'yøt'e xún ho rán ts'embi Oja. ¹⁸Ne ãmme xún ngu yún únbi gan nuhú bú dí pøjú Oja, ngue dyú 'yëc'yëihú, nguetho ja'bu n'dandí hin dí øhmbú a i xijú. Ne 'buh mí'da 'be xíngui ts'ú nde da 'yøde, ne i san Oja. Ne nu'ú hin da zä dim pø ú. ¹⁹Janangue'a nu'bu dí sähú yún únbi bi zängahú Oja, pe ga däh ma mbúihú Oja di jamansujú. Ne njám'bu da hyegahú, nguetho gue'a bi 'dajú ra te. Ne ga thoqui ga øthu ran ho.

Di jamansu yú de'yo Oja ú yu ngurbi

5 Nuya n'da ram hma dí xi'ahú, yú ngurbi ahú yú 'yëc'yëi. Necä drá ngurbigä, dá nuse ra Cristo 'bú mi du, necä ga comhbú ran japi din 'dajú m'bejua. ²Ma mi ngurbi ahú dyú mbände'yohú, dí xi'ahú ya, jatho ga jamansuhú yú de'yo Oja, nguetho 'yo ma güendahú ga jamansuhú ú. Ne hin gam bëmhbú i t'ørcahú ts'edi, pegue gam bëmhbú ma pähä zehéhú ga øthu. Ne hin nangue a dín jurgahú ngue dyú ngurbihú, pe nangue a dín numanho sehú a. ³Ne hin ga suthohú yú t'uhni Oja hapú dí 'buhmbú n'da ngu n'dajú, pe janate tho ga uthú ra 'yu nangue man t'øt'e zehéhú. ⁴Ne nu'bu bi nequi ma Hmuhú dyú mbände'yohú, di 'dajú ran japi ngue ga tåhmbú, ngue hin jam'bu din thegue. ⁵Ngutho ahú man 'yohú ahú, dami 'yëc'yëihú 'be'a im man yú ðac'yëi

ngue ni ngurbihú. Ne gátho ahú gan umhbú da si ahú n'da ngu n'da ahú. Ne njám'bu gan 'yëzehéhú, nguetho:

Da zú Oja a dín 'yëts'i,
pe di un rá mate a to'o hin dín 'yëts'i.

⁶Janangue'a ga øthu ngue hin'yú ma ts'edi zehéhú bú ja rá hmi Oja, gam bëmhbú hønt'a ja rá ts'edi xínda guejú. Janangue'a da 'yëzca zehéhú Oja 'bú bi zón ra pa. ⁷Ne ga xihmbú Oja gátho ma dumbúihú, nguetho di jamansujú a. ⁸Damín äthåhú xún ho, ngue damím fåhmbú, nguetho nu man súihú ra zïthu i 'yo ua, tengu n'da ra zate i 'yo, in cue, i honi to'o da za. ⁹Pe dami sühmbú a ra zïthu nangue rá ts'edi Oja guí ãc'yëihú. Ne gam bëmhbú ngue n'dat'ú yún únbi dín nuhú ma mí'yëc'yëihú ngue gátho ra ximhäi. ¹⁰Pe nu Oja ãmme xún ngu rá mate, bi zoncahú ga comhbú rá ts'edi mixte gátho yú pa mazai, nangue dí 'buhmbú ra Cristo. Pe m'bet'o thoho dan únba hú ts'ú, ngue di hoga ma mbúihú Oja, ne di hæ ra ts'edi ma mbúihú, ne di jajú dan zåhmbú xún ho bú. ¹¹Nu Oja nte hëmbi, gátho da zä da 'yøt'e, gátho yú pa mazai. Ne gue'a gam bëmhbú a ya.

Rán zegui ran zengua

¹²Dí penh'nahú ra søcuá i ja ua, ngue da gax a ra Silas, nuna n'da ma cuhú ngue da zä ga ãc'yëihú a man a. Nuna ra søcuá ja ua, hingui ngu 'be'a ma, n'da ran zofu thoho, ne dí xi'ahú majuani rá mate Oja a guí ténhdú. Janangue'a damín zåhmbú bú. ¹³I

penh'nahü ran zengua ni cuhü i
'bucua Babilonia, nthahni nangué
Oja, tengü ahü. Nehna ra Xuua
Marcos di zengua ahü, tengü'bü
ma ts'ant'ü na. ¹⁴Ne zai gan

zohmbü n'da ngu n'da ahü nangué
ran huçcate. Ne dín nde da hyu
ni mbüihü nangué guí tenhdü ra
Cristo. Ne gue'a gam bëmhbü a ya.
Hønt'a dí xi'ahü ya.